

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Plzeň

Inspekční zpráva

Gymnázium, Plasy, Stará cesta 363

Stará cesta 363, 331 01 Plasy

Identifikátor: 600009793

Zřizovatel: MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

Školský úřad Plzeň-sever, U Svatého Rocha 1, 301 64 Plzeň

Termín konání orientační inspekce: 24. až 29. září 1999

Čj.	045 78/99-5001
Signatura	od5zt202

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Společenskovědní předměty (český jazyk a literatura, dějepis, občanská výchova, základy společenských věd)

Všichni učitelé mají zpracované tematické plány, které jsou v souladu s učebním plánem a učebními osnovami. Tematické plány jsou projednány v předmětové komisi, je zajištěna návaznost mezi jednotlivými ročníky. Inspektované hodiny byly většinou promyšlené a pečlivě připravené, vedené v souvislostech s dříve probraným učivem.

Výuka sledovaných předmětů byla zajištěna učiteli s odbornou i pedagogickou způsobilostí pro daný předmět a typ školy.

Český jazyk je vybaven slovníky, odbornou i krásnou literaturou, nahrávkami pro magnetofon i video.

Dějepis byl vyučován v odborné učebně, ve které byly uloženy názorné pomůcky, mapy a atlasy v potřebném rozsahu, odborná literatura i videotéka. V učebně je instalována televize s videem, je možné promítat i diaobrázky.

Občanská výchova a základy společenských věd jsou vyučovány externisty s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Materiální vybavení předmětu je ve srovnání s ostatními společenskovědními předměty na nižší úrovni. Nové materiály, které vycházejí až po roce 1989 v souvislosti s odlišnostmi v obsahu předmětu s jistým zpožděním, nemohou být nakupovány v potřebném rozsahu vzhledem k omezeným finančním možnostem.

Učebny jsou prostorné, světlé, s možností zastínění oken, většinou čisté a estetické. Osobitější výzdobě tříd brání poměrně časté stěhování žáků, protože odborné učebny jsou zároveň kmenovými učebnami. Rozvrh hodin respektuje psychohygienické potřeby žáků.

Sledované hodiny společenskovědních předmětů splnily stanovené cíle. Nové učivo bylo až na jednu výjimku prezentováno srozumitelně, zajímavě, vyvozováno spolu se žáky v příčinných souvislostech. Žáci byli vedeni k logickému myšlení, k formulaci svých myšlenek, k argumentaci. V hodinách byly vhodně použity názorné pomůcky. Ve vynikajícím způsobem vedené hodině literatury byly efektivně využity ukázky z hudební a výtvarné oblasti umění, estetické citění žáků bylo rozvíjeno v širších souvislostech. Velice zajímavě vedená výuka předmětu Základy společenských věd - psychologie s využitím zkušeností žáků a mezipředmětových vztahů byla zaměřena na pochopení podstaty jevů a schopnosti získané poznatky využít i v běžném životě. Žáci byli vedeni k analýze běžných situací a k vyvození závěrů. Učivo bylo využito i ke kultivaci mezilidských vztahů. V ostatních hodinách nebyla výchovnému využití věnována větší cílená pozornost, i když didaktické zásady byly respektovány.

Žáci projevovali zájem o učivo, byli aktivní, velmi dobře spolupracovali. Výraznější motivace nebyla využívána. V každé hodině bylo učivo shrnuto a procvičeno. Při opakování žáci projevovali velmi dobré znalosti, uměli hledat poučení v odborné literatuře. Při chybování žáků byl jev znovu vysvětlen, správné řešení bylo zdůvodněno. Žáci byli povzbuzováni, převládalo pozitivní hodnocení.

Ve všech sledovaných hodinách byl patrný pěkný vztah mezi učiteli a žáky, založený na vzájemné důvěře a zájmu žáků učit se a dosahovat co nejlepších výsledků. Učitelé respektovali věkové zvláštnosti žáků a rozlišovali náročnost cílů i metody a formy výuky v nižších a vyšších ročnících gymnázia. I ve třídách s vyššími počty žáků byla většina žáků zapojena do práce, byli aktivní, měli možnost uplatnit se.

Žáci měli většinou velmi dobré vyjadřovací schopnosti, byli vedeni k věcně i jazykově správnému vyjadřování, k argumentaci, k prezentaci vlastních znalostí i zkušeností. Prostor pro vyjadřování názorů žáků nebyl ve větší míře dán zejména vzhledem k probíranému učivu, žáci sdělovali své znalosti, hledali vztahy a souvislosti.

Přírodovědní předměty (biologie, chemie, fyzika)

Tematické plány přírodovědných předmětů byly projednány v předmětových komisích a schváleny ředitelem školy. Jsou v souladu s učebním plánem a učebními osnovami, zajišťují kontinuitu výuky mezi jednotlivými ročníky. Výuka přírodovědných předmětů je vhodně doplněna volitelným předmětem Ekologie, zařazeným do učebních plánů 5., 6. a 7. ročníku víceletého gymnázia a 2. a 3. ročníku čtyřletého gymnázia.

Všichni vyučující přírodovědných předmětů jsou odborně i pedagogicky způsobilí pro daný předmět.

Výuka je vedena v odborných učebnách. Učebny jsou vybaveny základní didaktickou technikou - video, zpětný projektor a skříněmi s učebními pomůckami. V učebně fyziky je navíc k dispozici počítač. Učebna chemie je vybavena demonstračním stolem a do všech lavic je proveden rozvod vody a plynu. Učebny biologie a fyziky jsou zároveň kmenovými třídami, žáci se proto musí často stěhovat. Výukové prostory pro přírodovědné předměty jsou vzhledem k počtu žáků ve třídách dostatečně prostorné, světlé, s možností zastínění oken. V době inspekce byly všechny odborné učebny čisté.

Sledované hodiny byly vyučujícími velmi dobře připraveny. Stanovené cíle hodin byly vesměs splněny. Ve výuce převažovala klasická frontální metoda výkladu formou řízeného rozhovoru. Žáci byli systematicky vedeni k logickému vyvozování závěrů. Ve výuce fyziky byla vhodně využívána audiovizuální technika a názorné učební pomůcky. Výuka byla pro žáky zajímavá, dobře pochopitelná a aktivizující. V hodinách chemie byl výklad doplňován jednoduchými chemickými experimenty. Vyučující dbali na správné používání chemické terminologie. V hodinách biologie bylo využití názorných pomůcek minimální. Vyučující svůj výklad doplňovali prací s učebnicí a další odbornou literaturou. Velice vhodným způsobem aplikovali poznatky z praxe. Žákům byly zadávány přiměřené domácí úkoly.

Ve výuce přírodovědných předmětů bylo výrazně využíváno mezipředmětových vztahů. V naprosté většině sledovaných hodin byla patrná vstupní i průběžná motivace žáků. Učivo bylo aktualizováno, využívaly se i vlastní zkušenosti žáků. Rozdílná situace byla ve zkoušení žáků. Některé hodiny byly zcela bez zkoušení, v některých zkoušení proběhlo, ale byla patrná nahodilost ve výběru a náročnosti otázek ve vztahu k individualitě žáka. V dalších hodinách bylo zkoušení promyšlené a kromě základního pamětného zvládnutí učiva byl kladen důraz i na pochopení vztahů a vzájemných souvislostí. Hodnocení výkonu bylo objektivní a učiteli zdůvodněné.

Vzájemný vztah mezi učitelem a žáky i žáky navzájem byl v průběhu inspekce velmi dobrý. Ve většině hodin byl dán žákům prostor pro vlastní názor, který byl následně diskutován. Žáci měli většinou velmi dobré vyjadřovací schopnosti.

Hodnocení kvality vzdělávání ve společenských a přírodovědních předmětech

Ve výuce sledovaných předmětů byly používány efektivní metody a formy práce. Mimo jiné vedly i k aktivizaci žáků, kteří ochotně spolupracovali s učiteli. Žáci dostávali prostor pro uplatnění svých znalostí, hledání logických souvislostí, kauzality, byli vedeni

k argumentaci. Věkové a individuální zvláštnosti žáků byly respektovány v náročnosti prezentace učiva a v tempu práce. Srozumitelné vysvětlování učiva dávalo důraz na vzdělávací potřeby studentů vzhledem k předpokladu studia na vysokých školách. Menší pozornost byla věnována výchovné stránce učiva.

Výchovně vzdělávací proces ve skupině sledovaných společenskovedních i přírodovědních předmětů měl celkově velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry vedení Gymnázia Plasy jsou v souladu s optimalizačním projektem Školského úřadu Plzeň-sever. Cílem je kombinované gymnázium (čtyřleté a osmileté) se všeobecným zaměřením a širokou nabídkou volitelných předmětů. Koncepce rozvoje je podkladem pro vypracování ročních plánů školy.

Plán práce na školní rok 1999/2000 je prakticky výčtem všech akcí a jejich termínů. Zahrnuje organizaci školního roku, přidělení třídnictví, jmenování vedoucích předmětů a správců kabinetů, plán pedagogických porad a termíny informačních dnů pro rodiče a dne otevřených dveří.

Výuka se realizuje podle učebních plánů schválených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. Pro 2. až 4. ročník čtyřletého gymnázia ze dne 19. 12. 1991 čj. 28 205/91-20, upraveného dne 14. 11. 1995 čj. 25 049/95-21-23. Pro 1. ročník čtyřletého gymnázia dle učebního plánu čj. 20 595/99-22 ze dne 5. 5. 1999. V osmiletém a dobíhajícím sedmiletém gymnázium se v 1. a 5. ročníku vyučuje podle učebního plánu čj. 20 594/99-22 ze dne 5. 5. 1999, v ostatních ročnících podle učebního plánu čj. 20 060/94-23 ze dne 15. 7. 1994, upraveného dne 14. 11. 1995 čj. 25 048/95-21-23.

Učební plány jsou zpracovány pro každý ročník na celou dobu studia. Tím je zajištěna návaznost i splnění celkové hodinové dotace jednotlivých předmětů. Učební plány byly projednány v pedagogické radě a schváleny ředitelem školy.

Vyučující mají zpracovány učební osnovy do časově tematických plánů pro jednotlivé předměty. Ty jsou pro letošní školní rok schváleny ředitelem školy a u něj v kopii uloženy.

Žáci mají možnost výběru volitelných předmětů ze široké nabídky formou závazné přihlášky do 15. května předchozího roku. Ve školním roce 1999/2000 jsou v 5., 6. a 7. ročníku víceletého gymnázia (dobíhající sedmileté studium) a ve 2. a 3. ročníku čtyřletého gymnázia (4. ročník není otevřen) vyučovány volitelné předměty: konverzace anglického jazyka, konverzace německého jazyka, ruský jazyk, latina, ekonomika, programování, ekologie, psychologie, deskriptivní geometrie, seminář dějepisu, seminář českého jazyka, rozšířená výuka matematiky a rozšířená tělesná výchova.

Systém plánování řízení školy byl hodnocen jako velmi dobrý.

Organizování

Vzhledem k velikosti školy (302 žáků) má Gymnázium Plasy vytvořenu jednoduchou organizační strukturu. Školu řídí ředitel s jedním jmenovaným pedagogickým zástupcem a

hospodářkou školy. Metodickými a poradními orgány ředitele jsou pedagogická rada, vedoucí předmětů, výchovný poradce a rada školy. Z porad jsou pořizovány zápisy.

Činnost školy je upravena vnitřním řádem, který byl projednán a doporučen řediteli ke schválení na pedagogické radě dne 27. srpna 1999.

Způsob předávání informací žákům i pracovníkům je účinný. S nejdůležitějšími informacemi jsou seznamováni bezprostředně, s ostatními na nástěnkách. Rodiče jsou o prospěchu a chování žáků informováni prostřednictvím žákovských knížek. Dvakrát ročně jsou organizovány třídní aktivity. Rodiče problémových žáků jsou zváni k osobnímu projednání. Po domluvě je možná návštěva rodičů dle jejich individuálních požadavků.

Škola realizuje řadu akcí, kterými se prezentuje na veřejnosti, např.: den otevřených dveří, studentský majáles, pravidelné turistické pochody „Gympl na cestách“, sportovní akce „Stop drogám“. Žáci vydávají Studentské noviny. Spíše ojediněle jsou publikovány články o škole v regionálním tisku.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/1999 má velmi dobrou úroveň. Je zpracována v souladu s § 17 e, odst. 2, 3 zákona č. 139/1995 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství a její obsah není v rozporu se zjištěnými skutečnostmi. Kromě popisu současného stavu naznačuje další možnosti a postupy školy výhledově pro další období.

Cenným poradním orgánem ředitele je Rada školy. Názory a připomínky žáků získává Rada školy prostřednictvím schránky důvěry umístěné v chodbě školy. Zapojení rodičů do aktivit školy je však zatím minimální.

Organizační struktura odpovídá velikosti školy, je velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Základním nástrojem operativního řízení je každodenní přímý styk ředitele s členy pedagogického sboru.

Ředitel má zpracována kritéria hodnocení pedagogických pracovníků pro stanovení výše osobních příplatků a přiznání mimořádných odměn. Hodnocení pracovníků z hlediska jejich úrovně výuky není vzhledem k nesystémové kontrole dostatečně validní. S kritérii byli všichni pracovníci seznámeni. Jednotlivým kritériím jsou přiděleny neměnné hodnotící koeficienty, finanční částky se mění podle finančních podmínek školy. Hodnocení pracovníků je prováděno dvakrát v kalendářním roce.

Významným motivačním hlediskem je i zvyšování osobní odbornosti jednotlivých vyučujících prostřednictvím dalšího vzdělávání. V loňském školním roce se učitelé zúčastňovali školících kurzů pořádaných především Pedagogickým centrem Plzeň, Pedagogickou fakultou Plzeň, MŠMT ČR, Domem techniky Plzeň a školícím zařízením TRIGON.

Sebehodnocení práce školy se uskutečňuje v průběhu pedagogických rad a ve výroční zprávě školy.

Vedení a motivace pracovníků má průměrnou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Plán kontrolní činnosti školy není zpracován. Kontrola je prováděna nesystémově, nahodile, dle momentální potřeby.

Kontrola výchovně vzdělávacího procesu je rozdělena mezi vedení školy tak, že ředitel školy

provádí hospitační činnost (úroveň výchovně vzdělávací práce učitelů je jedním z kritérií osobního hodnocení) a zástupce ředitele je pověřen kontrolou vedení pedagogické dokumentace. Do doby inspekce nebyla ředitelem provedena žádná hospitace, proto byly kontrolovány zápisy z hospitací prováděných v minulém školním roce. Zápisy jsou většinou vedeny formou popisu průběhu hodiny bez hlubší analýzy sledovaného jevu. Ze zápisů nebylo patrné, jaká jsou případně přijímána opatření k nápravě zjištěných nedostatků.

Kontrola provozu školy a jejího hospodaření je v kompetenci ředitele školy. Kontrola hospodaření školy byla provedena Školským úřadem Plzeň-sever v lednu 1999. Zjištěné nedostatky byly odstraněny.

Kontrolní činnost vedení školy je ještě vyhovující.

Hodnocení kvality řízení

Vedení školy respektuje platné právní předpisy.

Řízení školy je koncepční, promyšlené a funkční. Kontrolní činnost je však nesystematická, příliš formální.

Řízení školy má dobrou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 12.002/99-21 ze dne 20. 1. 1999
- učební plány a učební osnovy gymnázia
- časové tematické plány společenskovedních a přírodovědních předmětů
- rozvrh hodin
- písemné práce žáků (čtvrtletní práce z českého jazyka a literatury)
- třídní knihy a třídní výkazy tříd, ve kterých byla prováděna hospitační činnost
- výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/1999
- záznamy z hospitační činnosti
- inspekční zpráva z komplexní inspekce provedené v Gymnáziu Plasy v listopadu 1996

ZÁVĚR

Pozitiva:

- profilace studentů v posledních ročnících studia pomocí volitelných a nepovinných předmětů umožňuje přiblížení školy potřebám současného vzdělávání pro uplatnění žáků na vysokých školách a v praktickém životě
- přátelská, příjemná atmosféra školy
- respektování věkových i individuálních zvláštností žáků
- srozumitelná prezentace učiva s akcentem na vzdělávací potřeby studentů vzhledem k předpokladu studia na vysokých školách
- spolupráce žáků s učiteli - dostatek prostoru pro vyjadřování žáků, pro hledání kauzality, logických souvislostí, pro argumentaci
- prospěšná spolupráce s Radou školy

Negativa:

- nesystémová kontrolní činnost ředitele školy
- nedostatek financí pro výraznou modernizaci učebních pomůcek, případně výraznější odměňování výborných učitelů

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou účelně vynakládány ve prospěch výchovně vzdělávací činnosti školy.

V porovnání s výsledky komplexní inspekce provedené v Gymnáziu Plasy v listopadu 1996 došlo v výrazném kvalitativním posunu ve výchovně vzdělávací činnosti (používání efektivnějších metod a forem práce) ale i v oblasti řízení školy.

Celkově je možné hodnotit kvalitu vzdělávání i řízení školy jako velmi dobrou.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Jan Aschenbrenner	Jan Aschenbrenner, v. r.
Člen týmu	Mgr. Jarmila Mrázková	Jarmila Mrázková, v. r...

V Plzni dne 7. října 1999

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25. 10. 1999

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Josef Škop	Josef Škop, v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	8. 11. 1999	045 91/99-5001
Zřizovatel	8. 11. 1999	045 90/99-5001
Rada školy	8. 11. 1999	045 92/99-5001

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
8. 11. 1999	-	bez připomínek